

ELTE | ÁJK
ÁLLAM- ÉS JOGTUDOMÁNYI KAR

TUDOMÁNYOS KONFERENCIA - ZNANSTVENI SKUP

**A MAGYAR KIRÁLYSÁG, A HORVÁT-SZLAVÓN-
DALMÁT KIRÁLYSÁG ÉS FIUME JOGÁLLÁSA ÉS
JOGRENDSZERE A DUALISTA
ÁLLAMSZERVEZETBEN**

**PRAVNI POLOŽAJ I PRAVNI SUSTAV KRALJEVINE
UGARSKE, KRALJEVINE HRVATSKE, SLAVONIJE I
DALMACIJE I RIJEKE U DUALISTIČKOM DRŽAVNOM
UREĐENJU**

A konferencia ideje/Datum održavanja skupa: 2024. május 23-24. – 23-24. svibnja 2024.

A konferencia helye/Mjesto održavanja skupa: Nemzeti Közszerológati Egyetem, Széchenyi Díszterem, 1083 Budapest, Ludovika tér 2.

Regisztráció/Registracija: <https://ludevent.uni-nke.hu/event/4039/> (május 23.) és <https://ludevent.uni-nke.hu/event/4044/> (május 24.)

A horvát-magyar kapcsolatok több évszázados történetéből több részelem mindmáig feltáratlan, sztereotípiákkal terhelt, jelenkori viták forrása. A konferenciasorozat második konferenciája a horvát-magyar kapcsolatok 18-20. századi időszakából több vitás kérdés feloldására vállalkozik. Nekoliko važnih pitanja višestoljetne povijesti hrvatsko-mađarskih odnosa ostalo je neistraženo, opterećeno stereotipima i izvorištem suvremenih rasprava. Druga konferencija iz ciklusa znanstvenih skupova o hrvatsko-mađarskim odnosima nastoji odgovoriti na nekoliko prijepornih pitanja iz razdoblja 18-20. stoljeća.

A konferencia horvát és magyar nyelven zajlik szinkrontolmácsolás mellett. Konferencija se održava na hrvatskom i mađarskom jeziku uz simultano prevođenje.

SZERVEZŐ BIZOTTSÁG - ORGANIZACIJSKI ODBOR

Prof. dr. Horváth Attila, Dr. Bathó Gábor
Prof. dr. Badó Attila, Dr. habil. Heka László
Prof. dr. sc. Željko Bartulović, Dr. sc. Maja Polić

A KONFERENCIA PROGRAMJA - PROGRAM SKUPA

CSÜTÖRTÖK 2024. MÁJUS 23. / ČETVRTAK 23. SVIBNJA 2024.

09,30 A konferencia megnyitója - Otvorenje skupa

Dr. Gyurcsík Iván, nagykövet, regionális együttműködésért felelős rektori tanácsadó, Nemzeti Közzolgálati Egyetem

Dr. habil. Zachar Péter Krisztián, nemzetközi dékánhelyettes, Nemzeti Közzolgálati Egyetem Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

Dr. Mladen Andrić, a Horvát Köztársaság magyarországi nagykövete / veleposlanik Republike Hrvatske u Mađarskoj

Marko Filipović, Fiume polgármester / gradonačelnik Rijeke

PLENÁRIS ELŐADÁSOK - PLENARNA IZLAGANJA

10,00 – 10,30 **Prof. dr. Horváth Attila**, NKE ÁNTK, alkotmánybíró (Pravni fakultet Sveučilišta za javne službenike, sudac Ustavnog suda), **Budapest: A Szent Korona-tan legfontosabb alkotmányjogi tételei, különös tekintettel Fiumére.** (Najvažnija ustavna načela doktrine Svete krune, s posebnim osvrtom na Rijeku).

10,30 – 11,00 **Prof. dr. Željko Bartulović**, Pravni fakultet Sveučilišta u Rijeci (Fiumei Egyetem Jogi Kar): *Državnopravni položaj Rijeke od 1918. do 1947.* (Fiume államjogi státusa 1918-tól 1947-ig)

JOGTUDOMÁNYI SEKCIÓ – PRAVNA SEKCIJA

11, 00 – 11,20 **Dr. Juhász Imre**, egyetemi docens ELTE ÁJK, alkotmánybíró, **Budapest** (Pravni fakultet Sveučilišta ELTE, sudac Ustavnog suda): *Fiume státusa 1776 februárjától 1779 áprilisáig, avagy egy imperiumváltás kérdőjelei* (Status Rijeke od veljače 1776. do travnja 1779. tj. upitnici vezani uz promjenu carstva)

11,20 – 11,40 **Dr. habil. Heka László PhD**, Szegedi Tudományegyetem ÁJTK, Szeged (Pravni fakultet Sveučilišta u Szegedu): *A horvát-magyar közjogi vita különös tekintettel Fiume kérdésére* (Hrvatsko-mađarski javnopravni prijepor s posebnim osvrtom na pitanje Rijeke)

11,40 – 12,00 **Dr. sc. Arijana Kolak Bošnjak**, Hrvatski institut za povijest, Zagreb (Horvát Történettudományi Intézet): *Nessuno: političke borbe i saborski izbori u Rijeci 1861. godine.* (Nessuno: politikai harcok és parlamenti választások Fiumében 1861-ben).

12,00 – 12,20 **Prof. dr. sc. Ana Biočić**, Katolícki bogoslovni fakultet Sveučilišta u Zagrebu (A Zágrábi Egyetem Katolikus Teológiai Kara): *Rasprave o Riječkom pitanju u Hrvatskom saboru 1868-1871.* (Viták Fiume kérdéséről a horvát Saborban 1868-1871).

12,20 – 12,40 **Dr. András Dorottya**, Pázmány Péter Katolikus Egyetem JÁK, Budapest (Pravni fakultet Katolíckog Sveučilišta Péter Pázmány): *A bán, a kormányzó és a fiumei képviselőtestület egymáshoz való viszonya az 1880-as évektől 1905-ig* (Odnos između bana, riječkog gubernatora i zastupništva grada Rijeke od 1880-ih do 1905.).

12,40 – 13, 00 VITA - RASPRAVA

13,00 – 14,00 EBÉDSZÜNET - STANKA ZA RUČAK

14,00 – 14,20 **Prof. dr. Ivan Kosnica, Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu (A Zágrábi Egyetem Jogi Kara):** *Koncept državljanstva u zemljama ugarske krune: hrvatski pogled (Az állampolgárság fogalma a magyar korona országaiban: a horvát szemlélet)*

14,20 – 14, 40 **Dr. Bathó Gábor, Nemzeti Közszerológati Egyetem ÁJTK, Budapest (Pravni fakultet Sveučilišta za javne službenike):** *Egy és ugyanazon állampolgárság?"- az anyagi és alaki állampolgárság kérdése az 1879. évi állampolgársági törvény értelmezésében (Jedno te isto državljanstvo?"- pitanje materijalnog i formalnog državljanstva u tumačenju Zakona o državljanstvu iz 1879. godine)*

14,40 – 15,00 **Dr. Pétervári Máté, Szegedi Tudományegyetem ÁJTK, Szeged (Pravni fakultet Sveučilišta u Szegedu):** *A közép- és alsó középszintű közigazgatás szervezete a Magyar Szent Korona Országaiban a dualizmus korában (Ustrojstvo srednje i niže srednje javne uprave u zemljama ugarske Svete krune u doba dualizma)*

15,00 – 15,20 **Prof. Dr. Sallai János, r. ezredes, tanszékvezető Nemzeti Közszerológati Egyetem ÁJTK, Budapest (polic. pukovnik, Sveučilište za javne službenike):** *Fiume határ és igazgatásrendszere a dualizmus utolsó évtizedeiben. (Granična i upravna policija Rijeke u posljednjim desetljećima dualizma)*

15,20 – 15, 40 **Dr. Marija Štambuk, Pravni fakultet Sveučilišta u Splitu (Spliti Egyetem ÁJTK) – Prof. dr. Željko Bartulović, Pravni fakultet Sveučilišta u Rijeci (Fiumei Egyetem Jogi Kar):** *Neka pitanja glede pravnog statusa hrvatske morske obale u razdoblju od stupanja na snagu Općeg građanskog zakonika do 1914.godine. (Néhány kérdés a horvát tengerpart jogi helyzetére vonatkozóan az Általános Polgári Törvénykönyv hatálybalépésétől 1914-ig terjedő időszakban).*

15,40 – 16,00 **Prof. Dr. Antal Tamás, Szegedi Tudomány ÁJTK, Szeged (Pravni fakultet Sveučilišta u Szegedu):** *Fiume törvénykezési szerveinek fejlődése a dualizmus korában (Razvoj sudskih organa u Rijeci u doba dualizma)*

16,00 – 16,30 KÁVÉSZÜNET

16,30 – 16,50 **Dr. sc. Vlado Skorup, predsjednik Županijskog suda u Rijeci (a Fiumei Megyei Bíróság elnöke):** *Sudbena palača i zatvor u Rijeci na razmeđu stoljeća (A fiumei Bírósági palota és börtön a századfordulóján)*

16,50 – 17,10 **Dr. habil. Beliznai Kinga PhD, tanszékvezető egyetemi docens ELTE ÁJK Budapest (Pravni fakultet Sveučilišta ELTE):** *A fiumei kártyaper (Riječki kartaški spor)*

17,10 – 17,30 **Prof. dr Sanja Gligić, Pravni fakultet Univerziteta u Beogradu (Belgrádi Egyetem Jogi Kara):** *Bračno pravo u Rijeci i Vojvodini za vrijeme hrvatsko-ugarske državne zajednice (Házassági jog Fiumében és Vajdaságban a horvát-magyar unió ideje alatt)*

17,30 – 17,50 **Prof. dr. Dalibor Čepulo, Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu** (A Zágrábi Egyetem Jogi Kara): *Sloboda tiska i porotno suđenje u Hrvatskoj i Slavoniji u praksi 1876. - 1914. (A sajtószabadság és az esküdtszéki bírászkodás Horvátországban és Szlavóniában a gyakorlatban 1876-1914.)*

17,50 – 18,10 **Dr. habil. Gosztonyi Gergely PhD, ELTE ÁJK Budapest** (Pravni fakultet Sveučilišta ELTE): *Szólásszabadság és cenzúra a polgári Magyarországon (Sloboda govora i cenzura u Mađarskoj u vrijeme buržoazije).*

18,10 – 18,30 **Prof. dr. Dalida Rittossa – Prof. dr. Budislav Vukas ml., Pravni fakultet Sveučilišta u Rijeci** (Fiumei Egyetem Jogi Kar): *Neka pitanja primjene prava u vrijeme okupacije Rijeke od 1918. do Trianonskog ugovora. (A jogalkalmazás néhány kérdése Fiume megszállása idején 1918-tól a trianoni békeszerződésig).*

18,30 – 19,00 VITA - RASPRAVA

* * *

PÉNTEK, 2024. MÁJUS 24. – PETAK, 24. SVIBNJA 2024.

TÖRTÉNETTUDOMÁNYI SZEKCIÓ – IZ KUTA POVJESNIČARA

9,00 – 9,30 KÁVÉSZÜNET

10,00 – 10,20 **Dr. habil. Sokcsevits Dénes, Magyar Történettudományi Intézet, Budapest** (Mađarski institut za povijest): *A fiumei folt: hangos horvát visszhang, csendes magyar fogadtatás – Riječka krpica: glasan hrvatski odjek, tiha mađarska reakcija*

10,20 – 10,40 **Dr. sc. Maja Polić HAZU Rijeka** (Horvát Tudományos és Művészeti Akadémia – Fiumei Regionális Bizottság): *Riječka svakodnevnica prije i nakon potpisivanja Hrvatsko-ugarske nagodbe (A hétköznapi élet Fiumében a horvát-magyar kiegyezés aláírása előtt és utána)*

10,40 – 11, 00 **Prof. dr. Ljiljana Dobrovšak, Institut društvenih znanosti Ivo Pilar Zagreb** (Ivo Pilar Társadalomtudományi Intézet): *Uvođenje građanskog braka u Rijeci nakon 1895 (A polgári házasság bevezetése Fiumében 1895 után).*

11,00 – 11, 20 **Dr. Pelles Márton, adjunktus, Károli Gáspár Református Egyetem, Budapest** (Protestantsko sveučilište Károli Gáspár): *Fiume iparfejlődése 1776-1918 között (Industrijski razvoj Rijeke 1776-1918.)*

11,20 – 11, 40 **Dr. Zsigmond Gábor, főigazgató-helyettes, Magyar Műszaki és Közlekedési Múzeum, Budapest** (Mađarski muzej tehnologije i prometa, zamjenik glavnog ravnatelja): *A fiumei magyar kereskedelmi tengerészet. Állami szerepvállalás a magyar tengerhajózás megteremtésében. (Mađarska trgovačka mornarica u Rijeci. Uključivanje države u stvaranje mađarskog brodarstva).*

11,40 – 12,00 **Dr. Kaiser Ferenc, egyetemi docens, NKE Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar, Budapest** (Fakultet za vojne znanosti i obranu Sveučilišta za javne službenike): *Az SMS Zrínyi korvett a közös haditengerészet szolgálatában. (Korveta SMS Zrínyi u službi zajedničke mornarice).*

12,00 – 12,20 **Dr. Képesy Imre, adjunktus, ELTE ÁJK Budapest** (Pravni fakultet Sveučilišta ELTE): *Tudósítások Fiume közjogi helyzetéről a „Pešťbudínske vedomosti” című folyóiratban (Izveštaji o javnopravnoj situaciji Rijeke u časopisu „Pešťbudínske vedomosti”)*

12,20 – 12,40 **Vincze Zsombor, hallgató, ELTE ÁJK – Prof. dr. Željko Bartulović, Rijekai Egyetem Jogi Kar:** *Fiume a „Nagy háború” utolsó évében (1918) - szemelvények a „Tengerpart” hasábjairól. (Rijeka u zadnjoj godini „Velikog rata“ (1918.) – Kolumne u riječkim novinama „Tengerpart“).*

12,40 – 13,00 **Dr. Pandula Attila, a Magyar Heraldikai és Genealógiai Társaság elnöke** (Predsjednik Mađarskog heraldičkog i genealoškog društva): *A horvát állami heraldika egyes problémái. (Neki problemi hrvatske državne heraldike)*

13,00 – 13,20 Zoran Stanković, dipl. iur., Državni arhiv u Rijeci (Állami Levéltár Fiume): *Fondovi i zbirke mađarske provenijencije u Državnom arhivu u Rijeci (Magyar eredeti okiratok és gyűjtemények a Fiumei Állami Levéltárban)*

13,20 – 14, 00 VITA - RASPRAVA

14,00 – 14,10 ZÁRSZÓ - ZATVARANJE SKUPA

14,10 – 15,00 EBÉD - RUČAK